

SKAL BEHANDLES I Utvalg	Møtedato	Saksnr
Formannskap	23.09.2020	096/20
Kommunestyret	01.10.2020	088/20

Saksbeh.:	Ingunn Brøndbo Moss	Arkiv:	20/230	Arkivsaknr.:	K1-140

Kommunal planstrategi 2020-2023 - Kongsvinger kommune - sluttbehandling

Vedlegg:

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020 - 2023 - Oppsummering av høringsinnspill - 15.9.2020.docx
Høring - Kongsvinger - kommunal planstrategi
Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023 - Offentligjøring og høring
Høringsuttalelse til kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023
Uttalelse til høring av Kommunal planstrategi for Kongsvinger komune 2020-2023
Uttalelse til Kommunal planstrategi for 2020-2023
Kommunal planstrategi 2020-2023 - Offentlig høring
Uttalelse til høring av Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023
NVEs uttalelse ved offentlig ettersyn - Kommunal planstrategi 2020 - 2023
Uttalelse om Planstrategi 2020-2023
Høringsuttalelse til planstrategi 2020-2023
Innspill fra Eldrerådet til Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023
Innspill fra Råd for personer med funksjonsnedsettelse til Kommunal planstrategi for Kongsvinger komune 2020-2023 - SAK 20230
Kommunal planstrategi 2020-2023 - Grunnlagsdokument mai 2020
Folkehelseoversikt Kongsvinger kommune mars 2020_2
Prioriterte planer inkl. revidert planstrategi 14.9.2020
Helhetsvurdering FNs bærekraftsmål 20200602

Rådmannens INNSTILLING

1. Forslag til Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023 med grunnlagsdokument, oversiktsdokument for folkehelse og oversikt over prioriterte planer og strategier (revidert 14.9.2020) vedtas i henhold til Plan- og bygningsloven § 10-1.
2. Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel og arealdel videreføres.
1. Kommunestyret vedtar at følgende FNs bærekraftsmål velges ut som fokusområder i kommunestyreperioden:
 - Mål 3: God helse
 - Mål 4: God utdanning
 - Mål 9: Innovasjon og infrastruktur

- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
- Mål 13: Stoppe klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Målene innarbeides i kommunens planverk i perioden.

23.09.2020 Formannskap

Votering:

Innstillingen er enstemmig.

Formannskap- og6/20 Vedtak:

1. Forslag til Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023 med grunnlagsdokument, oversiktsdokument for folkehelse og oversikt over prioriterte planer og strategier (revidert 14.9.2020) vedtas i henhold til Plan- og bygningsloven § 10-1.
2. Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel og arealdel videreføres.
3. Kommunestyret vedtar at følgende FNs bærekraftsmål velges ut som fokusområder i kommunestyreperioden:
 - Mål 3: God helse
 - Mål 4: God utdanning
 - Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
 - Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
 - Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
 - Mål 13: Stoppe klimaendringene
 - Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Målene innarbeides i kommunens planverk i perioden.

01.10.2020 Kommunestyret

Nytt forslag fra Elin Såheim Bjørkli:

Plan for utjevning av sosiale forskjeller (kommunestyresak 106/16) gjelder til 2020. Kongsvinger kommune skal lage ny plan i planstrategiperioden, med oppstart i 2020.

Votering:

- Forslaget fra Elin Såheim Bjørkli, AP, fikk 13 (AP 10, SV 2, R 1) stemmer og falt. Det var 20 (SP 8, H 4, FRP 2, MDG 1, V 1, KRF 1, PP 3) stemmer imot.
- Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret- o88/20 Vedtak:

1. Forslag til Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023 med grunnlagsdokument, oversiktsdokument for folkehelse og oversikt over prioriterte planer og strategier (revidert 14.9.2020) vedtas i henhold til Plan- og bygningsloven § 10-1.

2. Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel og arealdel videreføres.
3. Kommunestyret vedtar at følgende FNs bærekraftsmål velges ut som fokusområder i kommunestyreperioden:
 - Mål 3: God helse
 - Mål 4: God utdanning
 - Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
 - Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
 - Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
 - Mål 13: Stoppe klimaendringene
 - Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Målene innarbeides i kommunens planverk i perioden.

Saksopplysninger:

Saken gjelder sluttbehandling av foreslått Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune for kommunestyreperioden 2020-2023.

Bakgrunn

I følge plan- og bygningsloven § 10-1 Kommunal planstrategi skal kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Planstrategien skal omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Planstrategien er ikke en plan, men et hjelpemiddel for det nye kommunestyret for å avklare hvilke plan- og strategioppgaver som skal prioriteres i valgperioden for å møte kommunens behov. Planstrategien skal ha fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret skal også ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye planer/strategier i valgperioden eller om gjeldende planer/strategier bør revideres eller oppheves.

Forslag til kommunal planstrategi er utarbeidet som et fulldigitalt dokument, jf. www.kongsvinger.kommune.no/kommunalplanstrategi og har følgende vedlegg:

- Grunnlagsdokument
- Oversiktsdokument folkehelse
- Oversikt over prioriterte planer og strategier i kommunestyreperioden (revidert 14.9.2020)
- Helhetsvurdering av FNs bærekraftsmål

Oppstartsak

Kommunestyret behandlet 6.2.2020, sak KS 005/20, en oppstartssak som har lagt føringer for arbeidet med den kommunale planstrategien, inkl. organisering av arbeidet og prosess/fremdriftsplan.

Høring

Kommunestyret behandlet 18.6.2020, sak KS 061/20, forslag til Kommunal planstrategi for Kongsvinger kommune 2020-2023 og vedtok å legge forslaget ut offentlig. Fristen for å komme med høringsinnspill ble satt til 14.8.2020.

Det har gjennom høringen kommet inn 12 høringsuttalelser til forslaget. Innspillene er oppsummert

i vedlegg 1 til saken og finnes også vedlagt i sin helhet.

Nasjonale forventninger og føringer

Regjeringen utarbeider «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» hvert fjerde år før kommunevalget. Dette legger føringer for arbeidet med planstrategien. I forventningene kommer det blant annet frem at FNs bærekraftsmål bør legges til grunn for den kommunale planleggingen.

Regional planstrategi

Innlandet fylkeskommune er inne i en prosess med å utarbeide en regional planstrategi – «Innlandsstrategien» som vedtas høsten 2020. Innlandet har som ambisjon å ta en ledende posisjon innen teknologi, landbruk og reiseliv. Videre er områdene innbyggere, innovasjon, infrastruktur og inkludering fremmet som forslag til satsingsområder for innlandssamfunnet.

Folkehelse

Det er et krav etter folkehelseloven §§ 5 og 6 at det skal utarbeides en oversikt over befolkningens helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen, og at oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Det er som en del av prosessen med den kommunale planstrategien utarbeidet et oversiktsdokument for folkehelse for å ytterligere kunne spisse planbehovet i kommunestyreperioden, jf. vedlegg.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030. Det er 17 mål og 169 delmål. Kommunen skal arbeide for å få en felles oppfatning av hvilke bærekraftsmål som bør prioriteres, slik at Kongsvinger kan legge til rette for en bærekraftig utvikling lokalt som også påvirker globalt. Det er viktig å påpeke at alle land og regioner har ulike utfordringer og forutsetninger for å nå målene, samt ulike virkemidler og muligheter til å påvirke disse. Ved dette er det enkelte bærekraftsmål som er mer relevante for kommunen enn andre, for eksempel er det mål kommunen allerede har nådd eller som må løses av andre aktører enn kommunen. Det er benyttet en egen metode for å utpeke forslag til prioriterte fokusområder innen målene.

Vurdering:

Formålet med planstrategien er å drøfte kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, arealutvikling og den kommunale tjenesteytingen. Planstrategien skal sette fokus på de planoppgavene kommunen bør prioritere for å legge til rette for en positiv utvikling, herunder ta stilling til om kommuneplanen skal revideres helt eller delvis, og hvilke andre planer og strategier kommunen har behov for. Planstrategien gir kommunene større mulighet til å få frem en tydelig retning for ønsket samfunnsutvikling. Prosessen gir rom for å gjøre strategiske veivalg ut fra lokale forhold og prioriteringer, og i sammenheng med nasjonale og regionale føringer. Oppgavene i planstrategien skal også bidra til å realisere kommuneplanmålene.

Planstrategien har vært ut til offentlig høring. Det kom inn 12 innspill gjennom høringen. Innspillene er oppsummert og kommentert av rådmannen i vedlegg 1.

Behov for rullering av kommuneplanen

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede strategidokument som viser kommunens satsingsområder, strategiske målsettinger og veivalg/strategier knyttet til målsettingene. Kommuneplanens samfunnsdel gir også føringer for kommuneplanens arealdel gjennom en langsiktig arealstrategi.

Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp av et fireåring handlingsprogram. Dette handlingsprogrammet er knyttet opp mot kommunens økonomiplan med årsbudsjett og behandles hvert år.

Det ble gjennomført et omfattende arbeid med å utarbeide kommuneplanen i perioden 2017-2019.

Det er gjennom planen vedtatt fem strategiske områder for perioden 2018-2030:

- Kompetanse og næringsutvikling
- By- og tettstedsutvikling med kvalitet
- Mangfold og inkludering
- Livsmestring hele livet
- Samarbeidsdrevet og digital kommune

Kommuneplanen bygger på et bredt kunnskapsgrunnlag med faglige utredninger og mange medvirkningstiltak. Rådmannen kan ikke se at det har framkommet nye hovedutfordringer etter kommuneplanprosessen i 2017-2019. Statlige og regionale myndigheter støtter gjennom sine høringsuttalelser at kommuneplanen i tilstrekkelig grad fanger opp de nasjonale forventningene og andre rammebetingelser omtalt i forslaget til kommunal planstrategi. Rådmannen anbefaler at kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende kommuneplanens arealdel videreføres i planperioden.

Prioriterte planoppgaver i kommunestyreperioden

I planstrategien skal det gjøres strategiske valg i forhold til ønsket utvikling. Deretter skal kommunen vurdere hvilke planer/strategier det er behov for, sett i lys av disse valgene. Planbehovet skal vurderes samlet. Det betyr ikke at alle planer må fornyes eller endres.

Kommunens plansystem består av flere plantyper. I planstrategien prioriterer kommunestyret hvilke kommunedelplaner, temaplaner/strategier og arealplaner kommunen skal utarbeide for å nå kommuneplanmålene.

De foreslåtte planene fremgår av det vedlagte dokumentet «Oversikt over prioriterte planer og strategier i planperioden» (revidert 14.9.2020).

Forslag til endring av strategien etter høring

Fylkesmannen har i sin uttalelse til den kommunale planstrategien gitt uttrykk for at Kongsvinger kommune har mange planer som omfatter barn og unges interesser, og ber om at disse blir sett i sammenheng og vurdert til det beste for barn og unge. Rådmannen mener at Kongsvinger kommune har behov for fagplanene som fylkesmannen nevner. For å sikre at barn og unges interesser skal ses i sammenheng og bli vurdert til det beste for denne gruppen foreslår rådmannen å endre strategien «Tverrfaglig innsats for barn og unge i Kongsvinger kommune» til planen «Tverrfaglig og helhetlig innsats for barn og unge i Kongsvinger kommune».

FNs bærekraftsmål

Rådmannen har gjort en gjennomgang av alle målene og foretatt en vurdering av de globale mål med delmål, sett på nasjonale forventninger til planlegging, samt gjennomgått lokale muligheter og utfordringer.

Rådmannen har foreslått at følgende mål skal prioriteres som fokusområder i kommende kommuneplanperiode:

- **God helse** er sentralt i alt kommunen foretar seg. Kommunen skal arbeide for å forebygge levekårsutfordringer og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Gjennom arealplanlegging og annen myndighetsutøvelse kan kommunen tilrettelegge for at innbyggerne kan leve sunne og aktive liv.
- **God utdanning** er en av de viktigste faktorene for å utjevne sosiale forskjeller i befolkningen. Ved å innarbeide gode vaner med regelmessig fysisk aktivitet, riktig kosthold og god utdanning vil en legge til rette for at alle får likere muligheter og utgangspunkt for fremtiden.
- **Innovasjon og infrastruktur** er underliggende strukturer som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Kongsvinger kommune må sikre at ny infrastruktur ikke har like stort vedlikeholdsbehov som dagens løsninger, og er tilpasset et våtere og villere klima.

- **Bærekraftige byer og samfunn** er grunnleggende for å møte behov som trygg bolig, trygge møteplasser, trygg transport og grøntområder på en bærekraftig måte og til en overkommelig pris.
- **Ansvarlig forbruk og produksjon** er et globalt mål, men handler om å gjøre mer med mindre ressurser. Her kan kommunen ta en del av ansvaret og bruke sine virkemidler for å sikre bærekraftig produksjon, som innebærer å minske ressursbruk, miljødeleggelse og klimagassutslipp når en produserer en vare. På sikt vil dette føre til økonomisk vekst, begrense klimaendringer og øke livskvaliteten til mennesker på jorda.
- **Stoppe klimaendringene** er et globalt mål, men som krever handling både globalt, nasjonalt og lokalt. For å forhindre de farligste, menneskeskapte påvirkningene av klimasystemet må også kommunen ta sin del av ansvaret og bruke sine virkemidler for å redusere klimagassutslipp, både fra egen virksomhet og fra Kongsvingersamfunnet for øvrig.
- **Samarbeid for å nå målene** er viktig for å skape et godt og inkluderende samfunn og ha et godt samarbeid innad i organisasjonen, ut mot næringsaktører, mot overordnede myndigheter og innbyggerne forøvrig. Det viktigste partnerskapet er med innbyggerne. Ved å samarbeide for å nå de samme målene vil en styrke gjennomføringsmulighetene, og får også sett utfordringene i en større sammenheng.

De sju områdene som er forslått som fokusområder skiller seg ut fra de andre målene og vil kunne bidra til å skape en god lokal samfunnsutvikling. Ved å forta en slik prioritering dannes det et godt grunnlag for det videre arbeidet med de overordnede planene. De prioriterte målene er områder som Kongsvinger både har ansvar og mulighet til å utgjøre en forskjell, lokalt og globalt.

Målene forankres gjennom vedtak av den kommunale planstrategien. Målene blir førende for videre planlegging og innarbeides i kommunens planverk i perioden.

Rådmannen mener at planstrategien vil kunne bidra til nå kommunens målsettinger for kommunestyreperioden og anbefaler at kommunestyret vedtar planstrategien med den endringen som foreligger knyttet til barn og unges interesser.

Medbestemmelse:

Den kommunale planstrategien var tema på strategikonferansen 15.6.2020.

Konklusjon og oppsummering:

I følge Plan- og bygningsloven § 10-1 Kommunal planstrategi skal kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Forslag til kommunal planstrategien har i perioden 19.6-14.8.2020 vært ute til offentlig høring. Det kom inn 12 høringsinnspill til strategien.

Utgangspunktet for denne planstrategien er at det ikke er framkommet nye hovedutfordringer etter kommuneplanprosessen i 2017-2019. Rådmannen mener at kommuneplanen i tilstrekkelig grad fanger opp de nasjonale forventningene og andre rammebetingelser omtalt i forslaget til kommunal planstrategi. Rådmannen anbefaler derfor at kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel videreføres.

For å møte kommunens utfordringer og for nå målene i satt i kommuneplanens samfunnsdel har rådmannen gjennom oversikten «Prioriterte planer» foreslått hvilke planer og strategier som bør prioriteres i kommuneplanperioden. Fylkesmannen har i sin uttalelse til den kommunale planstrategien gitt uttrykk for at Kongsvinger kommune har mange planer som omfatter barn og unges interesser, og har bedt om at disse blir sett i sammenheng og vurdert til det beste for barn og unge. Rådmannen mener at Kongsvinger kommune har behov for fagplanene som fylkesmannen nevner. For å sikre at barn og unges interesser skal ses i sammenheng og bli vurdert til det beste for denne gruppen foreslår rådmannen å endre strategien «Tverrfaglig innsats for barn og unge i Kongsvinger kommune» til planen «Tverrfaglig og helhetlig innsats for barn og unge i Kongsvinger

kommune».

Rådmannen har på bakgrunn av de strategiske områdene i kommuneplanens samfunnsdel og utfordringer identifisert gjennom grunnlagsdokumentet til planstrategien og oversiktsdokumentet for folkehelse foreslått sju bærekraftsmål som bør prioriteres som fokusområder i kommende kommuneplanperiode:

- Mål 3 God helse
- Mål 4 God utdanning
- Mål 9 Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11 Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon
- Mål 13 Stoppe klimaendringene
- Mål 17 Samarbeid for å nå målene

Rådmannen mener at planstrategien vil kunne bidra til nå kommunens målsettinger for kommunestyreperioden og anbefaler at kommunestyret vedtar planstrategien med den endringen som foreligger knyttet til barn og unges interesser.